

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, XXX
[...] (2013) XXX σχέδιο

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εφαρμογή σχεδίου δράσης για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο

Translation. Original document is in English SWD(2013) 380

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Το σχέδιο ως μέσο ανάπτυξης και ευημερίας.....	4
2.	Σχέδιο δράσης για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο	6
3.	Άξονες δράσης για την υλοποίηση	7
3.1.	Προώθηση της κατανόησης του αντίκτυπου του σχεδίου στην καινοτομία.....	8
3.1.1.	Συνηγορώντας υπέρ του ρόλου του σχεδίου στην καινοτομία ενώπιον των φορέων χάραξης πολιτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη	8
3.1.2.	Μέτρηση του οικονομικού αντίκτυπου του σχεδίου και του ρόλου του παράλληλα με άλλα άυλα στοιχεία για τη δημιουργία αξίας.....	8
3.1.3.	Εφαρμογή μεθόδων σχεδίου σε διεπιστημονικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για την αντιμετώπιση σύνθετων προκλήσεων.....	8
3.1.4.	Ανάπτυξη ικανοτήτων και εφαρμογή για καινοτομία βασιζόμενη στο σχέδιο στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.....	8
3.1.5.	Διευκόλυνση του διαρκούς διαλόγου μεταξύ των βασικών ενδιαφερομένων μερών της πολιτικής για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο	9
3.2.	Προώθηση της καινοτομίας που βασίζεται στον σχέδιο στις βιομηχανίες με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης	10
3.2.1.	Δημιουργία ικανότητας για την παροχή στήριξης στην καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο για τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη	10
3.2.2.	Ενίσχυση της ικανότητας των ευρωπαϊκών ΜΜΕ να χρησιμοποιούν το σχέδιο ως στρατηγικό εργαλείο για τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών υψηλότερης αξίας για τους πελάτες τους.....	10
3.2.3.	Βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων που επενδύουν στο σχέδιο ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.....	11
3.2.4.	Προώθηση νέων συνεργατικών στρατηγικών και πρακτικών καινοτομίας που διευκολύνουν τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων	11
3.2.5.	Ενσωμάτωση του σχεδίου στην έρευνα και ανάπτυξη για καλύτερη στήριξη εμπορικών και κοινωνικών εφαρμογών που θα επωφελούνται από τον εντονότερο προσανατολισμό στις ανάγκες του χρήστη.....	11
3.2.6.	Διερευνώντας την ανάγκη επικαιροποίησης της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του σχεδίου.....	12
3.3.	Προώθηση της υιοθέτησης του σχεδίου ως μοχλού ανανέωσης στον δημόσιο τομέα	12
3.3.1.	Εξασφάλιση της ικανότητας των διοικητικών στελεχών του δημόσιου τομέα να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις μεθόδους σχεδίου και να εξασφαλίζουν αποτελεσματικό σχέδιο	12
3.3.2.	Ενίσχυση της έρευνας και της ανάπτυξης της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο για αποδοτικές και φιλικές προς τον χρήστη δημόσιες υπηρεσίες	12
3.3.3.	Προώθηση της αλληλοδιδασχής ομολόγων και της συνεργασίας μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα που αναζητούν λύσεις που βασίζεται στο σχέδιο	13
4.	Παρακολούθηση και στήριξη για την υλοποίηση.....	13

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ

1. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Στην Ευρώπη υπάρχει ευρύτερη συμφωνία σε πολιτικό επίπεδο ως προς το ότι όλες οι μορφές καινοτομίας πρέπει να λαμβάνουν στήριξη ώστε να εξασφαλίζεται η ανταγωνιστικότητα, η ευημερία και η ευμάρεια. Το σχέδιο αναγνωρίζεται ολοένα περισσότερο ως βασικός κλάδος και δραστηριότητα που μπορεί να φέρει ιδέες στην αγορά, μεταμορφώνοντάς τις σε φιλικά προς το χρήστη και ελκυστικά προϊόντα ή υπηρεσίες¹. Μολονότι εξακολουθεί σε πολλές περιπτώσεις να συνδέεται αποκλειστικά με την αισθητική, το πεδίο εφαρμογής του σχεδίου είναι πολύ ευρύτερο. Η συστηματικότερη χρήση του σχεδίου ως εργαλείου για καινοτομία με επίκεντρο τον χρήστη και κινητήριο δύναμη την αγορά σε όλους τους τομείς της οικονομίας, συμπληρωματικά προς την E&A, θα μπορούσε να συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Από αναλύσεις σχετικά με τη συμβολή του σχεδίου προκύπτει ότι οι εταιρείες που πραγματοποιούν στρατηγικές επενδύσεις στον τομέα αυτό τείνουν να είναι περισσότερο κερδοφόρες και να αναπτύσσονται με ταχύτερους ρυθμούς².

Το Σχέδιο παρέχει μια σειρά μεθοδολογιών, εργαλείων και τεχνικών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορα στάδια της διαδικασίας καινοτομίας προκειμένου να αυξήσουν την αξία των νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Όταν εφαρμόζεται σε υπηρεσίες, συστήματα και οργανισμούς, η σχεδιαστική συλλογιστική με επίκεντρο τον χρήστη αποτελεί κινητήριο δύναμη της καινοτομίας στα επιχειρηματικά μοντέλα, της καινοτομίας στην οργάνωση καθώς και άλλων μορφών μη τεχνολογικής καινοτομίας. Οι εν λόγω μεθοδολογίες μπορούν επίσης να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο κατά την αντιμετώπιση σύνθετων και συστημικών προκλήσεων, όπως για παράδειγμα ο επανασχεδιασμός των δημόσιων υπηρεσιών και οι διαδικασίες λήψης στρατηγικών αποφάσεων.

Τα πλεονεκτήματα του ευρωπαϊκού σχεδίου προκύπτουν από την πολιτισμική διαφοροποίηση και τον καθιστούν ξεχωριστό και ανταγωνιστικό σε μια εποχή παγκοσμιοποίησης. Με περισσότερους από 400 000 επαγγελματικά καταρτισμένους σχεδιαστές, η Ευρώπη χαιρεί διεθνούς αναγνώρισης ως προς την ικανότητα στο σχέδιο και κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο του σχεδίου³. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο

¹ Εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας» στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση, δέσμευση αριθ. 19, SEC(2010) 1161.

² Για παράδειγμα, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τη σουηδική Teknikföretagen, «Företag som satsar på design är mer lönsamma» (2011), οι επιχειρήσεις που επενδύουν στον σχεδιασμό εμφανίζουν κατά 50 % καλύτερες μακροπρόθεσμες οικονομικές επιδόσεις από τις επιχειρήσεις που δεν το πράττουν: <http://www.teknikforetagen.se/hem/Publicerat/Nyheter/Foretag-som-satsar-pa-design-ar-mer-lonsamma/>.

³ Υπάρχουν περίπου 410 000 σχεδιαστές με επαγγελματική κατάρτιση που εργάζονται στην Ευρώπη, παράγοντας ετήσιο κύκλο εργασιών ύψους 36 δισεκατομμυρίων ευρώ. Rosenberg Thesen, Οκτώβριος 2010, Zentralverband des Deutschen Handwerks.

«Design as a driver of user-centred innovation»⁴, που παρουσιάστηκε το 2009, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σχέδιο μπορεί εν δυνάμει να καταστεί αναπόσπαστο μέρος της ευρωπαϊκής πολιτικής για την καινοτομία. Εντούτοις, οι μη τεχνολογικές πτυχές της καινοτομίας και οι πτυχές που έχουν στο επίκεντρο τον χρήστη εξακολουθούν να μην είναι επαρκώς ενσωματωμένες στην πολιτική και τη στήριξη για την καινοτομία στην Ευρώπη.

Η Ένωση Καινοτομίας, μια εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁵, αναγνωρίζει τη σημασία της αξιοποίησης του δημιουργικού δυναμικού της Ευρώπης, ειδικότερα του ρόλου του σχεδίου ως προς την τροφοδότηση της αγοράς με ιδέες. Σύμφωνα με τη δέσμευση που αναλήφθηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Ένωση Καινοτομίας, το 2011 εγκαινιάστηκε η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Καινοτόμου Σχεδίου προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως όλο το δυναμικό της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο και να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ σχεδίου, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας⁶. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή ζήτησε από το Ανώτατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για το Σχέδιο (European Design Leadership Board-EDLB), μια ομάδα απαρτιζόμενη από 15 εμπειρογνώμονες από τη βιομηχανία, τις ΜΜΕ, εθνικούς και περιφερειακούς οργανισμούς καινοτομίας και τον ακαδημαϊκό κόσμο, να διατυπώσει προτάσεις σχετικά με τρόπους βελτίωσης της ενσωμάτωσης του σχεδίου, της καινοτομίας με επίκεντρο τον χρήστη και άλλων μη τεχνολογικών κινητήριων μοχλών στην πολιτική και τη στήριξη για την καινοτομία. Το EDLB υπέβαλε τις συστάσεις του στον Αντιπρόεδρο Tajani τον Σεπτέμβριο του 2012 στη διάσκεψη κορυφής για τον καινοτόμο ευρωπαϊκό σχέδιο στο Ελσίνκι⁷.

Το EDLB είναι πεπεισμένο ότι οι περισσότερες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη χρήση του σχεδίου ως κινητήριου μοχλού για την καινοτομία. Οι επιχειρήσεις που δεν έχουν ακόμα αντιληφθεί το δυναμικό του σχεδίου για την τόνωση της ανάπτυξης πρέπει να αποκτήσουν μεγαλύτερη επίγνωση της αξίας του. Οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα στην Ευρώπη πρέπει και αυτοί να αλλάξουν την αντίληψή τους σχετικά με τον ρόλο του σχεδίου και την πιθανή συμβολή του. Το EDLB διακρίνει επίσης μια ανάγκη για αλλαγή στη χάραξη των ευρωπαϊκών πολιτικών, τόσο στην ερευνητική κοινότητα όσο και σε επίπεδο κυβερνήσεων⁸.

⁴ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: «Design as a driver of user-centred innovation», SEC(2009) 501.

⁵ SEC(2010) 1161, βλέπε την υποσημείωση 1.

⁶ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Καινοτόμου Σχεδίου: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm#h2-3.

⁷ «Το Σχέδιο σαν μέσο ανάπτυξη και ευημερίας», Έκθεση και συστάσεις του Ανωτάτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το Σχέδιο, 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

⁸ EDLB, βλέπε την προηγούμενη υποσημείωση.

Προκειμένου να ανταποκριθεί σε αυτές τις προκλήσεις, το EDLB διαμόρφωσε ορισμένες συστάσεις τις οποίες ομαδοποίησε σε έξι τομείς στους οποίους πρέπει να αναληφθεί στρατηγική δράση:

- διαφοροποίηση του ευρωπαϊκού σχεδίου στην παγκόσμια σκηνή·
- προσδιορισμός της θέσης του σχεδίου εντός του ευρωπαϊκού συστήματος καινοτομίας·
- το σχέδιο για καινοτόμες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις·
- το σχέδιο για έναν καινοτόμο δημόσιο τομέα·
- προσδιορισμός της θέσης της έρευνας στον τομέα του σχεδίου για τον 21ο αιώνα·
- σχεδιαστικές ικανότητες για τον 21ο αιώνα.

Τον Οκτώβριο του 2012 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε επικαιροποίηση της ανακοίνωσης για τη βιομηχανική πολιτική⁹ που εστίαζε στις απαιτούμενες δράσεις για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της οικονομικής ανάκαμψης στην Ευρώπη. Η καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο διαδραματίζει καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης. Η Επιτροπή θα προαγάγει την ευρύτερη χρήση του σχεδίου, καθώς και άλλων μη τεχνολογικών μοχλών καινοτομίας, κατά την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής αξίας, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων. Σύμφωνα με την εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή θα υλοποιήσει ένα σχέδιο δράσης για την επιτάχυνση της ενσωμάτωσης του σχεδίου στην πολιτική για την καινοτομία. Αυτό το σημείο δράσης περιλαμβάνεται και στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ώθηση στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στην ΕΕ¹⁰, με σκοπό την ενίσχυση της διατομεακής γονιμοποίησης.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ

Ανταποκρινόμενο στις ανωτέρω δύο ανακοινώσεις, το παρόν έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιγράφει τις τρέχουσες και επικείμενες δράσεις που έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή σχετικά με την προαγωγή της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο σε διάφορους τομείς πολιτικής. Οι εν λόγω δράσεις συναπαρτίζουν το σχέδιο δράσης για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο που έχει ως στόχο την επιτάχυνση της ενσωμάτωσης του σχεδίου στις πολιτικές καινοτομίας σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και τη δημιουργία των απαιτούμενων ικανοτήτων και δεξιοτήτων για την υλοποίηση αυτών των πολιτικών. Οι άξονες δράσης ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν ευρύτερα στις συστάσεις του Ανώτατου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχεδίου και σε διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με μεγάλο αριθμό εκπροσώπων των ενδιαφερομένων μερών.

⁹ Μια ισχυρότερη ευρωπαϊκή βιομηχανία για την ανάπτυξη και την οικονομική ανάκαμψη, Επικαιροποίηση της ανακοίνωσης για τη βιομηχανική πολιτική, COM(2012) 582 τελικό.

¹⁰ Ωθηση στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση στην ΕΕ, COM(2012) 537.

Οι άξονες δράσης στο παρόν έγγραφο εστιάζουν στην αξιοποίηση του καθοριστικού ρόλου του σχεδίου όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων πολιτικής των προγραμμάτων της ΕΕ, όπως το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»¹¹, το COSME¹² και τα διαρθρωτικά ταμεία, για την περίοδο 2014-2020. Μολονότι το σχέδιο δράσης εστιάζει σε μέτρα που στηρίζονται από ενωσιακές πολιτικές, απαιτούνται αντίστοιχες δράσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο που θα προαγάγουν την ενσωμάτωση του σχεδίου στις πολιτικές για την καινοτομία. Έμφαση δίδεται στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ προηγμένων περιφερειών και περιφερειών που εμφανίζουν καθυστέρηση ως προς την εφαρμογή της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο.

Το παρόν έγγραφο εργασίας εστιάζει σε δράσεις ώριμες για υλοποίηση σε βραχυπρόθεσμο έως μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Κατά συνέπεια, υφίστανται ζητήματα στρατηγικής σημασίας που δεν καλύπτονται στο παρόν έγγραφο, τα οποία ωστόσο θα παραμείνουν στην πολιτική ατζέντα της Επιτροπής με τις περισσότερες μακροπρόθεσμες προτεραιότητες.

Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, ως σχέδιο νοείται μια δραστηριότητα καινοτομίας με επίκεντρο τον άνθρωπο μέσω της οποίας προσδιορίζονται και παρέχονται ελκυστικά και εύχρηστα προϊόντα και υπηρεσίες¹³. Στο ευρύ πλαίσιο που παρέχει ο ορισμός αυτός, το σχέδιο δράσης θεωρεί το σχέδιο ως ένα στρατηγικό μέσο ενθάρρυνσης της καινοτομίας και όχι απλώς ως ένα ζήτημα ύφους ή αισθητικής.

3. ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Προκειμένου να επισπευσθεί η ενσωμάτωση του σχεδίου στην πολιτική για την καινοτομία, δίνεται ιδιαίτερη σημασία σε τρεις στρατηγικούς τομείς για ανάληψη δράσης:

1. προώθηση της κατανόησης του αντίκτυπου του σχεδίου στην καινοτομία·
2. προώθηση της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο στις βιομηχανίες με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης·
3. προώθηση της υιοθέτησης του σχεδίου ως μοχλού ανανέωσης στον δημόσιο τομέα.

Ο πρώτος τομέας συνεπάγεται τη δημιουργία των συνθηκών και την ανάπτυξη των ικανοτήτων για μια αποτελεσματική πολιτική καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο, ενώ οι άλλοι δύο τομείς εστιάζουν περισσότερο στην εφαρμογή των συναφών πολιτικών στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες και στον δημόσιο τομέα. Σε κάθε τομέα έχουν εντοπιστεί ορισμένοι άξονες δράσης, και παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τρέχουσες και επικείμενες δράσεις που έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή. Για όλους τους άξονες δράσης απαιτούνται αντίστοιχες δράσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ώστε να προαχθεί το σχέδιο ως μοχλός καινοτομίας και ανανέωσης.

¹¹ Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τον καθορισμό του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζοντας 2020 – Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), COM(2011) 811.

¹² Πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (2014-2020), COM(2011) 834 τελικό.

¹³ Ο ορισμός προέρχεται από την έκθεση του EDLB «Το Σχέδιο ως μέσο ανάπτυξης και ευημερίας», 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

3.1. Προώθηση της κατανόησης του αντίκτυπου του σχεδίου στην καινοτομία

Το σχέδιο έχει ιδιαίτερη σημασία και αναγνωρίζεται ως βασικός κλάδος και δραστηριότητα που μπορεί να φέρει ιδέες στην αγορά, μεταμορφώνοντάς τις σε φιλικά προς το χρήστη και ελκυστικά προϊόντα. Ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονται στην παγκόσμια πρωτοπορία όσον αφορά το σχέδιο, ενώ άλλες δεν διαθέτουν ούτε την κατάλληλη υποδομή για το σχέδιο. Το συστηματικό αυτό κενό έχει περάσει σε μεγάλο βαθμό απαρατήρητο, αλλά σήμερα πρέπει να αντιμετωπιστεί.

(Ενωση Καινοτομίας, εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»)¹⁴

3.1.1. Συνηγορώντας υπέρ του ρόλου του σχεδίου στην καινοτομία ενώπιον των φορέων χάραξης πολιτικής σε ολόκληρη την Ευρώπη

Στην Ευρώπη υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ των περιφερειών που ηγούνται στη χρήση του σχεδίου ως μοχλού για την καινοτομία και των λοιπών περιφερειών. Ως εκ τούτου, απαιτούνται εκδηλώσεις και δράσεις ενημέρωσης στα κράτη μέλη σε ολόκληρη την Ευρώπη, ώστε να παρουσιαστεί στους φορείς χάραξης πολιτικής η καινοτομία που βασίζεται στον σχέδιο, βάσει παραδειγμάτων περιπτώσεων στις οποίες το σχέδιο διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο για τη δημιουργία νέας οικονομικής ή κοινωνικής αξίας. Οι χώρες και οι περιφέρειες που υστερούν ως προς την αξιοποίηση του σχεδίου στην καινοτομία είναι αυτές που μπορούν να επωφεληθούν κυρίως από αυτές τις βέλτιστες πρακτικές. Το έργο «SEE Platform» στο πλαίσιο του προγράμματος ΠΑΚ ήδη αποσκοπεί στην επίτευξη αυτού του στόχου¹⁵. Στο πρόγραμμα εργασίας του ΠΕΚ προβλέπονται πόροι για μελλοντικές δράσεις προβολής για το 2013¹⁶.

3.1.2. Μέτρηση του οικονομικού αντίκτυπου του σχεδίου και του ρόλου του παράλληλα με άλλα άυλα στοιχεία για τη δημιουργία αξίας

Παρατηρείται έλλειψη αξιόπιστων, συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων που να αποδεικνύουν τη συμβολή του σχεδίου στην οικονομία και τον αντίκτυπό του στην απόδοση των επενδύσεων. Η χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών που βασίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία απαιτεί συνολικές και αξιόπιστες μεθόδους υπολογισμού του αντίκτυπου της επένδυσης στο σχέδιο. Επίσης, είναι αναγκαίο να υπάρχει μια συνολική εικόνα των επενδύσεων στο σχέδιο σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι εργασίες που πραγματοποιούνται επί του παρόντος μέσω του έργου €Design που χρηματοδοτείται από το ΠΑΚ¹⁷ και από τον ΟΟΣΑ θα παράσχουν περαιτέρω γνώσεις που θα βοηθήσουν στον εκσυγχρονισμό των μεθόδων αξιολόγησης.

3.1.3. Εφαρμογή μεθόδων σχεδίου σε διεπιστημονικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για την αντιμετώπιση σύνθετων προκλήσεων

Για την προώθηση της καινοτομίας και της ανανέωσης που βασίζεται στο σχέδιο στην Ευρώπη απαιτείται έρευνα στην οποία οι σχεδιαστές και οι μέθοδοι σχεδίου θα

¹⁴ Εμβληματική πρωτοβουλία «Ενωση Καινοτομίας» στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση, δέσμευση αριθ. 19, SEC(2010) 1161.

¹⁵ Η πλατφόρμα «Sharing Experience Europe» αποτελεί ένα από τα έξι έργα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Καινοτόμου Σχεδίου που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία για το 2011 και το 2012. Περισσότερες πληροφορίες: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm.

¹⁶ Βάσει του προγράμματος εργασίας του Προγράμματος για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία (ΠΕΚ) για το 2013 διατίθενται 2,85 εκατομμύρια ευρώ για τη συγχρηματοδότηση από την ΕΕ έργου υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Καινοτόμου Σχεδίου (μέτρο ENT/CIP/13/CN05S00).

¹⁷ Το €Design αποτελεί ένα από τα έξι έργα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Καινοτόμου Σχεδίου. Βλέπε υποσημείωση 15.

διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο. Επί του παρόντος, η έρευνα στον τομέα του σχεδίου δεν βρίσκεται σε επαρκώς στενή επαφή με άλλους κλάδους εμπειρογνωμοσύνης, μολονότι η αξιοποίηση του δυναμικού του σχεδίου για την ευρωπαϊκή καινοτομία απαιτεί μια διεπιστημονική προσέγγιση. Το σχέδιο και άλλες σχεδιαστικές μέθοδοι μπορούν να ενισχύσουν τις συμπράξεις μεταξύ διεπιστημονικών ερευνητικών ομάδων και να βοηθήσουν στην κατανόηση των διατομεακών ζητημάτων και της δομής σύνθετων προβλημάτων. Η ενσωμάτωση μιας προσέγγισης με βάση το σχέδιο στην ευρωπαϊκή E&A θα πρέπει να προαχθεί σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», το οποίο περιλαμβάνει στήριξη για τη χρήση του σχεδίου κατά τη διερεύνηση νέων μορφών καινοτομίας.

3.1.4. Ανάπτυξη ικανοτήτων και εφαρμογή για καινοτομία βασιζόμενη στο σχέδιο στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Δεν υφίσταται κοινή αντίληψη του ρόλου του σχεδίου ως αναπόσπαστου μέρους της εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Οι δεξιότητες, οι ικανότητες και οι γνώσεις σχεδίου δεν είναι επαρκώς ενσωματωμένες στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα. Το μελλοντικό πρόγραμμα Erasmus+¹⁸ παρέχει ευκαιρίες ένταξης της έννοιας της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο στα προγράμματα σπουδών σε διάφορους κλάδους. Για παράδειγμα, οι «τομεακές συμμαχίες δεξιοτήτων» για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και οι «συμμαχίες γνώσης» για την τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν μέρος των προσπαθειών προώθησης καινοτομίας και ορθών πρακτικών. Οι «συμμαχίες γνώσης» θα μπορούσαν να αναδείξουν σχεδιαστικές θεματικές πέραν της παραδοσιακής αντίληψης που αφορά την τέχνη, μέσω διαφόρων μορφών συνεργασίας πανεπιστημίων και επιχειρήσεων. Οι δραστηριότητες αλληλοδιδασχής ομολόγων μέσω της «Ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας», που εγκαινιάστηκε πρόσφατα από την Επιτροπή, θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανάδειξη του ζητήματος και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων σχεδίου των σπουδαστών και των μαθητευόμενων.

3.1.5. Διευκόλυνση του διαρκούς διαλόγου μεταξύ των βασικών ενδιαφερομένων μερών της πολιτικής για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο

Απαιτείται διαρκής διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των εθνικών και περιφερειακών κυβερνήσεων, των ευρωπαϊκών βιομηχανιών, του ακαδημαϊκού χώρου, της κοινότητας των επαγγελματιών σχεδιαστών και άλλων ενδιαφερομένων μερών, ώστε να διασφαλίζεται η υλοποίηση δράσεων που προάγουν την ενσωμάτωση του σχεδίου στην πολιτική για την καινοτομία. Είναι σημαντικό η καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο να εξεταστεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ώστε να εντοπιστούν πιθανές αλληλεπικαλύψεις και δευτερογενείς επιπτώσεις μεταξύ τομέων πολιτικής όπως η εκπαίδευση, η έρευνα, ο πολεοδομικός σχεδιασμός και η κοινωνική πρόνοια. Η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Καινοτόμου Σχεδίου, που σχεδιάζεται να συσταθεί στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας του ΠΕΚ για το 2013¹⁹, πρόκειται να στηρίξει αυτούς τους στόχους.

¹⁸ Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό για τη θέσπιση του προγράμματος «ERASMUS ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» Το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, COM(2011) 788.

¹⁹ Πρόγραμμα εργασίας ΠΕΚ για το 2013, βλέπε την υποσημείωση 16.

3.2. Προώθηση της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο στις βιομηχανίες με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης

Η ευρύτερη χρήση του σχεδίου, αλλά και άλλων μη τεχνολογικών καινοτομιών, είναι μια άλλη βασική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη υψηλής αξίας προϊόντων, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων.

(Επικαιροποίηση της ανακοίνωσης για τη βιομηχανική πολιτική, 2012)²⁰

3.2.1. Δημιουργία ικανότητας για την παροχή στήριξης στην καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο για τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη

Η παροχή εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και καθοδήγησης με επίκεντρο το σχέδιο για τις ΜΜΕ είναι περιορισμένη, όπως και η ύπαρξη φυτώριων καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο. Η ευρύτερη διάθεση τέτοιων υπηρεσιών υποστήριξης θα βελτιώσει την ικανότητα των επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν το σχέδιο ως μοχλό καινοτομίας. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού απαιτούνται βελτιώσεις στις ικανότητες σχεδιαστικής καινοτομίας των οργανισμών ανάπτυξης επιχειρήσεων, των φυτώριων επιχειρήσεων και άλλων ενδιάμεσων φορέων σε όλα τα κράτη μέλη. Δομές συγχρηματοδοτούμενες από την ΕΕ, όπως το «Enterprise Europe Network» (Ευρωπαϊκό δίκτυο επιχειρήσεων)²¹ και η «European Innovation Management Academy» (Ευρωπαϊκή ακαδημία για τη διαχείριση της καινοτομίας)²² μπορούν να αξιοποιηθούν για τον εντοπισμό ενδιαφερόμενων ενδιάμεσων φορέων πρόθυμων να συμπεριλάβουν τη διαχείριση της σχεδιαστικής καινοτομίας στις υπηρεσίες τους. Η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Καινοτόμου Σχεδίου θα εργαστεί για την επίτευξη των στόχων αυτών. Το σχέδιο ως κινητήριος μοχλός καινοτομίας μπορεί επίσης να αντικατοπτρίζεται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης των ευρωπαϊκών περιφερειών.

3.2.2. Ενίσχυση της ικανότητας των ευρωπαϊκών ΜΜΕ να χρησιμοποιούν το σχέδιο ως στρατηγικό εργαλείο για τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών υψηλότερης αξίας για τους πελάτες τους

Το σχέδιο συνιστά βασικό μοχλό για τη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών που ελκύουν τους πελάτες και κάνουν μια επιχείρηση να ξεχωρίζει ανάμεσα στους ανταγωνιστές της. Εντούτοις, η έλλειψη δεξιοτήτων διαχείρισης του σχεδίου αποτελεί σημαντικό φραγμό για την περαιτέρω υιοθέτηση και ενσωμάτωση του σχεδίου στις επιχειρήσεις της Ευρώπης. Οι εταιρείες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από επενδύσεις σε δεξιότητες διαχείρισης του σχεδίου και από την αναγνώριση της στρατηγικής σημασίας της επένδυσης αυτής από την πλευρά των διευθυντικών στελεχών. Στο πλαίσιο του μέσου «Καινοτομία στις ΜΜΕ» που υπάγεται στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» προβλέπεται ειδική στήριξη καινοτομίας για το στρατηγικό σχέδιο, ενώ η είσοδος νέων προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά θα προωθείται από το πρόγραμμα COSME. Τα πιλοτικά έργα WORTH²³ θα στηρίζουν τη χρήση του σχεδίου στις ΜΜΕ. Επίσης, οι δράσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας

²⁰ Μια ισχυρότερη ευρωπαϊκή βιομηχανία για την ανάπτυξη και την οικονομική ανάκαμψη, Επικαιροποίηση της ανακοίνωσης για τη βιομηχανική πολιτική, COM(2012) 582 τελικό.

²¹ Το δίκτυο «Enterprise Europe Network» απαρτίζεται από περίπου 600 οργανώσεις μέλη σε ολόκληρη την ΕΕ και εκτός αυτής. Για περισσότερες πληροφορίες: <http://een.ec.europa.eu/>

²² Η «European Innovation Management Academy» συνδυάζει την εκπαίδευση με την έρευνα στην καινοτομία στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: <https://www.improve-innovation.eu/home/>

²³ Στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το 2013 του Προγράμματος για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία (ΠΕΚ) διατίθενται 1 εκατομμύριο ευρώ στο πιλοτικό έργο WORTH (μέτρο ENT/CIP/13/B/N02C00). Το WORTH θα στηρίζει συμπράξεις μεταξύ ΜΜΕ και επαγγελματιών σχεδιαστών για την εξέλιξη νέων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών με υψηλό σχεδιαστικό περιεχόμενο.

Δημιουργικών Κλάδων²⁴ παρέχουν την εμπειρία των κουπονιών καινοτομίας, που συμβάλλουν στη διάδοση των ιδεών μεταξύ των διαφόρων τομέων.

3.2.3. Βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων που επενδύουν στο σχέδιο ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

Οι ΜΜΕ σε ολόκληρη την Ευρώπη δεν διαθέτουν επαρκείς γνώσεις όσον αφορά τη διαχείριση του σχεδίου και τα διαθέσιμα εργαλεία για την ένταξη του σχεδίου στις καθημερινές τους διαδικασίες. Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται εντατικοποιημένη συνεργασία και αλληλοδιδαχή ομολόγων μεταξύ των επιχειρήσεων που επενδύουν στο σχέδιο ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Σε αυτό το πλαίσιο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η πείρα από την προσέγγιση της ανοικτής καινοτομίας, όπως και η πείρα από τις αγορές ανοικτής καινοτομίας. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό τα υφιστάμενα επιχειρηματικά δίκτυα σε επίπεδο ΕΕ και τα μέσα που στηρίζουν τη δικτύωση, όπως οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες²⁵, τα ζωντανά εργαστήρια και το «Enterprise Europe Network». Η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Καινοτόμου Σχεδίου θα εργαστεί και αυτή για την επίτευξη αυτών των στόχων. Επιπροσθέτως, ο ρόλος του σχεδίου στις νέες βιομηχανικές αλυσίδες αξίας μπορεί να στηριχθεί μέσω επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη από το μέσο «Καινοτομία στις ΜΜΕ» του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

3.2.4. Προώθηση νέων συνεργατικών στρατηγικών και πρακτικών καινοτομίας που διευκολύνουν τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών μοντέλων

Τα μοντέλα παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών και οι προηγμένες τεχνολογίες μεταποίησης παρέχουν ευκαιρίες για νέα είδη επιχειρηματικών μοντέλων στο πλαίσιο των οποίων ανανεώνεται η σχέση μεταξύ σχεδιαστή, παραγωγού και καταναλωτή και ο σχεδιαστής διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο κατά την παροχή εξατομικευμένων λύσεων. Οι συνεργατικές μέθοδοι, όπως το σχέδιο, μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που εστιάζουν στις ανάγκες του χρήστη. Η ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων που βασίζεται στο σχέδιο μπορεί να λάβει στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», με ιδιαίτερη εστίαση στις δραστηριότητες επίδειξης, όπως οι δοκιμές, τα πρωτότυπα και το σχέδιο, καθώς και στην πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών. Επίσης προβλέπεται στήριξη για την από κοινού εξεύρεση λύσεων σε κοινωνικά προβλήματα.

3.2.5. Ενσωμάτωση του σχεδίου στην έρευνα και ανάπτυξη για καλύτερη στήριξη εμπορικών και κοινωνικών εφαρμογών που θα επωφελούνται από τον εντονότερο προσανατολισμό στις ανάγκες του χρήστη

Η μετάφραση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη σε εύχρηστα και εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες αποτελεί μια πρόκληση για την αντιμετώπιση της οποίας μπορεί να βοηθήσει το σχέδιο. Το σχέδιο ως καινοτομία με επίκεντρο τον χρήστη μπορεί να βελτιώσει το δυναμικό ανάπτυξης και εμπορίας ιδεών που προκύπτουν από την έρευνα και την ανάπτυξη. Για παράδειγμα, οι σχεδιαστές μπορούν να συνεισφέρουν μέσω της επικοινωνίας με τους χρήστες, της διερεύνησης εφαρμογών και της ταχείας κατασκευής πρωτοτύπων. Η συμμετοχή των σχεδιαστών στις ομάδες E&A&K θα μπορούσε να προωθηθεί στο πλαίσιο του μέσου «Καινοτομία στις ΜΜΕ» του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», το οποίο

²⁴ Η Ευρωπαϊκή Συμμαχία Δημιουργικών Κλάδων (ΕΣΔΚ) ασχολείται με τη χάραξη καλύτερων πολιτικών και την παροχή στήριξης στις επιχειρήσεις των δημιουργικών κλάδων. <http://www.howtogrow.eu/ecia/>

²⁵ Οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες (ETΠ) είναι βήματα διαλόγου κατευθυνόμενα από τον κλάδο, αρμόδια για τον καθορισμό των ερευνητικών προτεραιοτήτων σε ευρύ φάσμα τεχνολογικών τομέων. Περισσότερες πληροφορίες: <http://cordis.europa.eu/technology-platforms/>

αποσκοπεί στην αύξηση της εμπορικής εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα.

3.2.6. Διερευνώντας την ανάγκη επικαιροποίησης της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του σχεδίου

Οι επιχειρήσεις χρειάζονται αποδοτικά, αποτελεσματικά, διαφανή και φιλικά προς τον χρήστη νομικά μέσα για την προστασία του σχεδίου στην Ευρώπη, ώστε να ενθαρρυνθούν να επενδύσουν στο σχέδιο. Η Επιτροπή έχει ζητήσει την αξιολόγηση της λειτουργίας των υφιστάμενων συστημάτων προστασίας του βιομηχανικού σχεδίου στην Ευρώπη²⁶, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Πέραν των νομικών αναλύσεων, η εν λόγω αξιολόγηση θα παράσχει μια οικονομική επισκόπηση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με το σχέδιο στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες και τη συμβολή τους στην οικονομία.

3.3. Προώθηση της υιοθέτησης του σχεδίου ως μοχλού ανανέωσης στον δημόσιο τομέα

Η συμπίεση των δημόσιων οικονομικών έδωσε νέα ώθηση στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προώθηση φιλικών προς τον χρήστη διαδικασιών για τους παρόχους και τους δικαιούχους υπηρεσιών συμβάλλει ιδιαίτερα στην ανάπτυξη.

(Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2013)²⁷

3.3.1. Εξασφάλιση της ικανότητας των διοικητικών στελεχών του δημόσιου τομέα να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις μεθόδους για το σχέδιο και να εξασφαλίζουν ένα αποτελεσματικό σχέδιο

Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης απαιτεί την ενίσχυση του στρατηγικού σχεδίου και της εφαρμογής πολιτικών²⁸. Επί του παρόντος, ο ευρωπαϊκός δημόσιος τομέας, σε μεγάλο βαθμό, δεν διαθέτει τις δεξιότητες και την ικανότητα να χρησιμοποιεί το σχέδιο στις προσπάθειές του να ανταποκριθεί στην ανάγκη ανανέωσης. Θα μπορούσε να γίνεται μεγαλύτερη χρήση του σχεδίου και των σχεδιαστών στον δημόσιο τομέα, για παράδειγμα μέσω της ανάπτυξης υλικού και εργαλείων υποστήριξης καθώς και μέσω της παροχής κατάρτισης σε διοικητικά στελέχη του δημόσιου τομέα. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων καινοτόμων δημόσιων συμβάσεων. Το έργο European House of Design Management²⁹ που χρηματοδοτείται από το ΠΑΚ ήδη μεριμνά για την επίτευξη των στόχων αυτών.

3.3.2. Ενίσχυση της έρευνας και της ανάπτυξης της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο για αποδοτικές και φιλικές προς τον χρήστη δημόσιες υπηρεσίες

Η προώθηση της ανάπτυξης προϋποθέτει εύχρηστες, ελκυστικές, οικονομικά προσιτές και προσβάσιμες δημόσιες υπηρεσίες. Ο συνδυασμός αυτών με τη ζήτηση για μεγαλύτερη αποδοτικότητα και παραγωγικότητα αποτελεί πρόκληση που απαιτεί νέες καινοτόμες πρακτικές και μέσα. Οι μεθοδολογίες σχεδίου υπηρεσιών μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα στον δημόσιο τομέα, διατηρώντας παράλληλα και βελτιώνοντας τις εμπειρίες των χρηστών. Η εφαρμογή της σχεδιαστικής προσέγγισης στον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα απαιτεί έρευνα, δοκιμές και στοιχεία για νέες μορφές καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο. Ένας από τους στόχους του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» είναι η

²⁶ The Economic Review of Industrial Designs in Europe, πρόσκληση υποβολής προσφορών MARKT/2013/064/D

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013», COM(2012) 750

²⁸ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2013: ειδικές ανά χώρα συστάσεις για να προχωρήσει η Ευρώπη πέρα από την κρίση. COM(2013) 350.

²⁹ Το EHDM είναι ένα από τα έξι έργα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Καινοτόμου Σχεδίου. Βλέπε υποσημείωση 15.

προαγωγή της καινοτομίας για την προώθηση αποδοτικών, ανοικτών, φιλικών προς τον χρήστη δημόσιων υπηρεσιών. Προβλέπεται η στήριξη της διεπιστημονικής έρευνας για τη διαμόρφωση δημόσιων υπηρεσιών με επίκεντρο τον πολίτη και την καινοτομία με γνώμονα τους χρήστες.

3.3.3. Προώθηση της αλληλοδιδαχής ομολόγων και της συνεργασίας μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα που αναζητούν λύσεις που βασίζεται στο σχέδιο

Σε καιρούς δημοσιονομικών περιορισμών, οι κυβερνήσεις αναζητούν τρόπους να παρέχουν περισσότερη αξία με χαμηλότερο κόστος. Υπάρχουν ήδη αρκετά παραδείγματα επιτυχημένων λύσεων που βασίζεται στο σχέδιο και παρατηρείται μια ολοένα μεγαλύτερη διάθεση στον δημόσιο τομέα να αυξήσει τις γνώσεις του εν προκειμένω. Η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Καινοτόμου Σχεδίου θα στηρίξει την αλληλοδιδαχή ομολόγων, τη συνεργασία και την ανοικτή καινοτομία μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων. Επίσης, το πρόγραμμα SEE που χρηματοδοτείται από το ΠΑΚ ήδη καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη του στόχου αυτού.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Το παρόν σχέδιο δράσης αποτελεί ένα βήμα στο πλαίσιο μιας πιο μακροπρόθεσμης προσπάθειας για την ανάδειξη του ρόλου του σχεδίου στην πολιτική για την καινοτομία, η οποία αποτελεί έναν από τους στόχους της Ένωσης Καινοτομίας στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Μέσω της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Καινοτομίας για το Σχέδιο³⁰, και μέσω διαφόρων εκδηλώσεων, θα πραγματοποιείται ένας διαρκής διάλογος με ενδιαφερόμενα μέρη από τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες, τις εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, τον ακαδημαϊκό χώρο και την κοινότητα των επαγγελματιών σχεδιαστών. Η πρόοδος του σχεδίου δράσης θα παρακολουθείται από την ίδια ομάδα υπαλλήλων της Επιτροπής που θα επιβλέπει την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Καινοτομίας για το Σχέδιο.

Η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Καινοτόμου Σχεδίου αποτελεί έργο στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την καινοτομία που βασίζεται στο σχέδιο, που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία. Θα παρέχει μια διαδικτυακή πλατφόρμα συνεργασίας και διάδοσης πληροφοριών, καθώς και άλλες δράσεις για την προαγωγή της υιοθέτησης του σχεδίου ως μοχλού καινοτομίας. Θα δρα συμπληρωματικά προς υφιστάμενες δομές και δίκτυα συνεργασίας που λειτουργούν σε συναφείς τομείς και θα αναπτύξει συνέργειες με αυτά.

Ήδη έχουν δρομολογηθεί έξι συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα για την προαγωγή της καινοτομίας που βασίζεται στο σχέδιο στους στρατηγικούς τομείς του σχεδίου δράσης. Χρηματοδοτούνται μέσω του Προγράμματος για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία και σχετίζονται με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Καινοτόμου Σχεδίου που συμβάλλει στην υιοθέτηση του σχεδίου ως εργαλείου καινοτομίας με επίκεντρο τον χρήστη³¹.

³⁰ Βάσει του προγράμματος εργασίας του Προγράμματος για την Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία (ΠΕΚ) για το 2013 διατίθενται 2,85 εκατομμύρια ευρώ για τη συγχρηματοδότηση έργου υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Καινοτόμου Σχεδίου (μέτρο ENT/CIP/13/CN05S00).

³¹ Υπάρχουν έξι έργα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Καινοτόμου Σχεδίου που χρηματοδοτούνται μέσω του Προγράμματος για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία για το 2011 και το 2012.

Στις έξι συμπράξεις υλοποίησης συμμετέχουν συνολικά 46 φορείς από 19 κράτη μέλη. Τα έξι έργα είναι:

€Design — Measuring Design Value (Μέτρηση της αξίας του σχεδίου)

- Ανάπτυξη της μέτρησης του σχεδίου ως οικονομικού παράγοντα για τη δημιουργία αξίας

SEE Platform: Sharing Experience Europe — Policy Innovation Design (Ανταλλαγή εμπειριών στην Ευρώπη – Το σχέδιο στην πολιτική για την καινοτομία)

- Ενσωμάτωση του σχεδίου στις πολιτικές για την καινοτομία μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών

IDeALL — Integrating Design for All in Living Labs (Ενσωμάτωση του σχεδίου σε όλα τα ζωντανά εργαστήρια)

- Σύνδεση των σχεδιαστών με καινοτόμα οικοσυστήματα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών

DeEP — Design in European Policies (Το σχέδιο στις ευρωπαϊκές πολιτικές)

- Δείκτες αξιολόγησης για την κατανόηση του αντίκτυπου των πολιτικών καινοτόμου σχεδίου

EHDM — European House of Design Management (Ευρωπαϊκός οίκος για τη διαχείριση του σχεδίου)

- **Βελτίωση των ικανοτήτων διαχείρισης του σχεδίου στον δημόσιο τομέα**

REDI: When Regions support Entrepreneurs and Designers to Innovate (Στήριξη από τις περιφέρειες σε επιχειρηματίες και σχεδιαστές με σκοπό την καινοτομία)

- Τόνωση της καινοτομίας μέσω του σχεδίου σε περιφερειακά οικοσυστήματα καινοτομίας

Η επιτυχής υλοποίηση αυτών των έργων θα διασφαλίσει την ταχεία εφαρμογή του παρόντος σχεδίου δράσης.

Αποποίηση ευθύνης: Το παρόν είναι έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έχει ενημερωτικό σκοπό. Δεν αποτελεί την επίσημη θέση της Επιτροπής σχετικά με το θέμα αυτό ούτε προδικάζει την επίσημη θέση της.